

Sygn. akt IV U 608/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 kwietnia 2015r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 kwietnia 2015r. w S.

odwołania J. G. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 1 marca 2013 r. Nr (...)(...)

z udziałem zainteresowanych (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w M. i J. K. (1)

w sprawie J. G. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o ustalenie braku odpowiedzialności członka zarządu za zaległe składki

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, że J. G. (1) nie odpowiada solidarnie całym swoim majątkiem za zadłużenie (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w M. z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od lutego 2008 roku do sierpnia 2008 roku;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na rzecz J. G. (1) kwotę 60 (sześćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt: IV U 608/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 1 marca 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art. 108 § 1, art.116§1 i 2, art. 118 § 1 ustawy z 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa w zw. z art. 31 i 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych orzekł, że J. K. (1) jako prezes zarządu (...) Sp. z o.o., zgodnie z przepisem art.116§1 i 2 ustawy Ordynacja podatkowa, odpowiada solidarnie całym swoim majątkiem za zadłużenie spółki z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od lutego 2008 r. do maja 2009 r., od stycznia 2010 r. do października 2011 r., od lutego 2012 r. do czerwca 2012 r. wraz z J. G. (1) jako byłym członkiem zarządu (...) Sp. z o.o., która zgodnie z przepisem

art. 116 § 1, 2, 4 ustawy Ordynacja podatkowa odpowiada solidarnie całym swoim majątkiem za zadłużenie spółki z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od lutego 2008 r. do sierpnia 2008 r. Ponadto w niniejszej decyzji organ rentowy ustalił według stanu na dzień wydania decyzji zadłużenie J. K. (1) z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na kwotę 182 029,98 zł oraz zadłużenie J. G. (1) z w/w tytułów za okres od lutego 2008 r. do sierpnia 2008 r. na kwotę 73 069,54 zł.

Odwołanie od w/w decyzji złożyła J. G. (1) wnosząc o jej zmianę i ustalenie, że nie odpowiada ona solidarnie swoim majątkiem za zadłużenie (...) Sp. z o.o. w M. z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od lutego 2008 r. do sierpnia 2008 r. W uzasadnieniu swojego stanowiska ubezpieczona wskazała, że 08.05.2006 r. została powołana na członka zarządu (...) Sp. z o.o., przy czym ze spółką pozostawała jedynie w stosunku organizacyjnym, nie pozostawała ze spółką w stosunku zlecenia czy pracy, nigdy nie zajmowała się działalnością gospodarczą tej spółki, ani nie podejmowała w niej jakichkolwiek decyzji, nigdy nie była w tej spółce i nie dokonywała żadnych czynności w imieniu spółki. Wskazując na powyższe ubezpieczona podniosła, że nie miała żadnego wpływu na działania podejmowane w ramach działalności gospodarczej prowadzonej przez spółkę oraz nie posiadała wiedzy w zakresie zobowiązań spółki. Ponadto w krótkim czasie po powołaniu złożyła ustną rezygnację z pełnienia funkcji członka zarządu, a złożone przez nią oświadczenie zostało przyjęte przez spółkę, było to jeszcze w 2006 r. – nie była w stanie podać konkretnej daty. W związku ze złożeniem przez nią rezygnacji z członka zarządu wskazała, że nie powinna ponosić odpowiedzialności za dłużenia spółki powstałe w okresie od lutego 2008 do sierpnia 2008 r. z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, FP i FGŚP (odwołanie k.2-8).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji. Ponadto organ rentowy odnosząc się do argumentacji skarżącej co do złożenia przez nią ustnej rezygnacji z pełnienia funkcji członka zarządu podniósł, że zgodnie z art.202§5 ksh w zw. z art.219§1 ksh członkowie zarządu składają rezygnację Radzie Nadzorczej lub w przypadku braku tego organu Walnemu Zgromadzeniu Wspólników. W świetle tego organ rentowy uznał, że złożenie oświadczenia woli o rezygnacji jednemu wspólnikowi spółki nie może być skuteczne, ponieważ nie można go utożsamiać z organem spółki, jaki jest zgromadzenie wspólników. W związku z powyższym organ rentowy uznał za bezskuteczną czynność prawną skarżącą polegającą na ustnym złożeniu oświadczenia woli o rezygnacji z członka zarządu jednemu (...) spółki (...) (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.16-18).

Sąd ustalił, co następuje:

(...) Spółka z o.o. w M. została zawiązana 28 marca 2002 r. Przedmiotem działalności tej spółki jest m.in. transport drogowy pojazdami specjalizowanymi, transport drogowy pojazdami uniwersalnymi, przeładunek towarów, magazynowanie i przechowywanie towarów. Prezesem zarządu tej spółki i jedynym wspólnikiem jest J. K. (1) od początku jej działalności do nadal. Spółka nie ma rady nadzorczej, jej organami są zarząd i zgromadzenie wspólników (akt założycielski spółki k. 46-48, odpis z KRS-u – akta organu rentowego). J. G. (1) i J. K. (1) byli członkami (...) Stowarzyszenia (...). W czerwcu 2006 r. miało odbyć się walne zgromadzenie organizacji nadrzędnej w stosunku do tego stowarzyszenia tj. Zrzeszenia (...) w Polsce. W tym czasie stowarzyszenie było w trakcie procesu uzyskiwania członkostwa w tym zrzeszeniu. Aby być delegatem na walnym zgromadzeniu J. G. (1) musiała być członkiem zarządu firmy transportowej. W związku z powyższym J. G. (1) zwróciła się do J. K. (1) o to, aby powołał ją na członka zarządu (...) Sp. z o.o. w M.. J. K. (1) wyraził na powyższe zgodę i dnia 8 maja 2006 r. odbywało się nadzwyczajne zgromadzenie wspólników (...) Sp. z o.o. na którym uczestniczył J. K. (1) jako reprezentujący cały kapitał zakładowy spółki. Wówczas podjęta została uchwała o powołaniu J. G. (1) na wiceprezesa zarządu (protokół Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 8 maja 2006 r., uchwała nr 1 – k. 74). Postanowieniem z dnia 9 czerwca 2006 r. J. G. (1) została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Przedsiębiorców jako członek zarządu (postanowienie o wpisaniu do KRS-u . 74).

J. G. (1) uczestniczyła w walnym zgromadzeniu Zrzeszenia (...) w Polsce i po tym zgromadzeniu złożyła J. K. (1) jako jedynemu wspólnikowi reprezentującemu cały kapitał zakładowy w czerwcu 2006 r. ustną rezygnację z członka zarządu (...) Sp. z o.o. w M.. J. K. (1) tą rezygnację przyjął. Powyższe oświadczenie woli o rezygnacji z członka zarządu A. - (...) zostało złożone przez J. G. (1) w obecności świadka E. G. (zeznania świadka k. 54v-55). J. G. (1) formalnie została wykreślona z KRS-u jako członek zarządu postanowieniem z dnia 09.10.2008 r. w wyniku rozpoznania wniosku z dnia 30 września 2008 r. do którego zostało załączone jej pisemne oświadczenie o rezygnacji z funkcji członka zarządu z dnia 22 września 2008 r. (wniosek i postanowienie o wykreśleniu k. 74).

Mimo tego, że formalnie J. G. (1) została wykreślona dopiero 9 października 2008 r. do faktycznie obowiązków członka zarządu spółki nie pełniła od czerwca 2006 r., po przyjęciu ustanej rezygnacji złożonej przez nią J. K. (1). J. G. (1) została wpisana jako członek zarządu (...) Sp. z o.o. tylko po to, aby być delegatem na walne zgromadzenie Zrzeszenia (...) w Polsce. Nigdy nie była w siedzibie spółki, nie wykonywała żadnych czynności w imieniu spółki, nie była informowana przez J. K. (1) o sprawach spółki, nie była zawiadamiana o walnych zgromadzeniach spółki, nie była informowana o kondycji finansowej spółki o jej majątku, nie miała żadnego wpływu na działalność tej spółki (zeznania J. G. k.79v-81, okoliczności bezsporne przyznane przez J. K. k. 53v-54).

Dnia 10 września 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. złożył wniosek do Sądu Rejonowego w Siedlcach V Wydziału Gospodarczego w S. o ogłoszenie upadłości (...) Sp. z o.o. w M.. Postanowieniem z dnia 14 listopada 2012 r. w sprawie o sygn. V GU 19/12 Sąd Rejonowy w Siedlcach V Wydział Gospodarczy oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości. W uzasadnieniu swojego postanowienia Sąd ustalił, że (...) Sp. z o.o. w M. stał się niewypłacalny, nie posiada żadnego majątku tj. ruchomości, nieruchomości, praw i wierzytelności. Ze względu na to, że wymieniona spółka nie posiada środków na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego Sąd na podstawie art. 13 ust. 1 prawa upadłościowego i naprawczego wniosek o ogłoszenie upadłości oddalił (postanowienie k. 49-50 akt V GU 19/12)

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie J. G. (1) podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z art.116§1 ustawy z 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012r., poz.749) za zaległości podatkowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu, jeżeli egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna, a członek zarządu:

1) nie wykazał, że:

a) we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie zapobiegające ogłoszeniu upadłości (postępowanie układowe) albo

b) niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub niewszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości (postępowania układowego) nastąpiło bez jego winy,

2) nie wskazuje mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części.

W myśl § 2 powyższego przepisu odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu oraz zaległości wymienione w art.52 ustawy powstałe w czasie pełnienia obowiązków członka zarządu.

Z mocy art.31 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych przytoczone uregulowanie stosuje się odpowiednio do należności z tytułu składek. I tak, mając na uwadze powyższe przepisy zaskarżoną decyzją z 1 marca 2013 r. organ rentowy orzekł, że m.in. J. G. (1) odpowiada solidarnie całym swoim majątkiem za zobowiązania (...) Sp. z o.o. w M. z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz

Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych powstałe w okresie od lutego 2008 r. do sierpnia 2008 r. w łącznej kwocie wynoszącej wraz z odsetkami na datę wydania decyzji 73 069,54 zł.

Analizując okoliczności sprawy Sąd doszedł do przekonania, że powyższa decyzja została wydana bez dostatecznego rozważenia zgromadzonego materiału dowodowego i opierała się na błędnym, uznaniu, że w okresie od lutego 2008 r. do sierpnia 2008 r., którego to okresu dotyczy zadłużenie w opłacie składek, J. G. (1) pełniła obowiązki członka zarządu (...) Sp. z o.o. w M.. W tym zakresie organ rentowy kierował się wpisem ujawnionym w Krajowym Rejestrze Sądowym. Tymczasem poczynione w sprawie ustalenia pokazują, że w w/w okresie J. G. (1) nie pełniła obowiązków prezesa zarządu w/w spółki. Kluczowymi dla sprawy dowodami, które organ rentowy uznał za nieistotne jest ustne oświadczenie woli złożone przez J. G. (1) J. K. (1) – prezesowi zarządu spółki i jednemu wspólnikowi w czerwcu 2006 r., w którym informuje, go że rezygnuje z członka zarządu (...) Sp. z o.o. w M., oświadczenie J. K. (1), który potwierdził, że takie oświadczenie o rezygnacji z członka zarządu J. G. (1) złożyła w tym czasie i że to oświadczenie zostało przez innego przyjęte. Złożenie rezygnacji w czerwcu 2006 r. przez J. G. (1) z członka zarządu (...) Sp. z o.o. potwierdził świadek E. G. oraz sam J. K. (1) składając wyjaśnienia informacyjne w niniejszej sprawie. Zatem, okoliczność że doszło do złożenia przez J. G. (1) w czerwcu 2006 r. ustnej rezygnacji z funkcji członka zarządu spółki (...) należy uznać za udowodnioną przez ubezpieczoną.

Wbrew stanowisku organu rentowego nieujawnienie w Krajowym Rejestrze Sądowym rezygnacji J. G. (1) w czerwcu 2006 r z funkcji członka zarządu nie pozbawia złożonych przez nią oświadczeń skutków prawnych, o czym niżej. W tym miejscu wskazać jedynie należy, że wpis w Krajowym Rejestrze Sądowym wpisy w rejestrze ma charakter deklaratoryjny. Dlatego rzeczą organu rentowego było rozważenie, czy w okresie od lutego 2008 r. do sierpnia 2008 r. J. G. (1) rzeczywiście pełniła obowiązki członka zarządu (...) Sp. z o.o. w M., co jest warunkiem koniecznym do przypisania jej odpowiedzialności za powstałe w tym okresie zadłużenie z tytułu składek. Organ rentowy nie poczynił jednak takich rozważań i niezasadnie nie uznał za wiarygodne wyjaśnień złożonych przez nim w piśmie z dnia 18 stycznia 2013 r. przez J. G. (1).

Odnosząc się do rezygnacji z członka zarządu złożonej ustnie przez J. K. J. K. w czerwcu 2006r. który był jedynym wspólnikiem spółki, prezesem zarządu oraz reprezentował cały kapitał zakładowy wskazać należy, że w ocenie Sądu - wbrew twierdzeniom organu rentowego oświadczenie to zostało złożone skutecznie i w konsekwencji brak jest podstaw do uznania, że po 30 czerwca 2006 r. J. G. (1) pełniła obowiązki członka zarządu A. - (...). Złożenie ustnej rezygnacji potwierdził świadek E. G. w swoich zeznaniach (k.54v-55), oraz J. K. (1) w wyjaśnieniach informacyjnych (k.53v-54). J. K. (1) działając w imieniu spółki przyznał również, że powyższą rezygnację przyjął.

Zgodnie z art.202 § 4 kodeksu spółek handlowych mandat członka zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wygasa m.in. z chwilą rezygnacji z pełnienia tej funkcji przez danego członka zarządu, przy czym w myśl §5 w/w przepisu do złożenia rezygnacji przez członka zarządu stosuje się odpowiednio przepisy o wypowiedzeniu zlecenia przez przyjmującego zlecenie. Sięgając stosownie do powyższego do regulacji kodeksu cywilnego wskazać należy na przepis art.746 § 2 kc, zgodnie z którym przyjmujący zlecenie może je wypowiedzieć w każdym czasie. Odnosząc tę regulację do członka zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wskazać należy, że członek zarządu tej spółki może w każdym czasie zrezygnować z pełnienia tej funkcji, przy czym zważywszy na to, że spółki z ograniczoną odpowiedzialnością działają przez swoje organy, tego rodzaju oświadczenie powinno być złożone organowi spółki. Z ustaleń Sądu wynika, że w (...) Sp. z o.o. nie została powołana rada nadzorcza, co oznacza, że oświadczenie o rezygnacji z funkcji prezesa zarządu powinno być skierowane do zgromadzenia wspólników. Z ustaleń Sądu wynika również, że J. K. (1) jest jedynym wspólnikiem i reprezentuje cały kapitał zakładowy oraz jednoosobowo reprezentuje spółkę jako prezes zarządu. Skoro J. K. (1) byłby jedynym wspólnikiem na zgromadzeniu wspólników, to w ocenie Sądu mimo tego, że formalnie nie zostało zwołane nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników w sprawie złożenia przez J. G. rezygnacji, to faktycznie skoro wymieniony uosabia i sam wchodzi w skład Walnego Zgromadzenia to ustna rezygnacja została skutecznie złożona organowi Spółki i bez wątpliwości oświadczenie o rezygnacji z członka zarządu dotarło do organów spółki (...).

W tym miejscu podkreślić, należy, że rezygnacja jako sposób wygaśnięcia mandatu członka zarządu nie wymaga żadnych czynności ze strony samej spółki, w tym np. uchwały wspólników jak to ma miejsce w przypadku odwołania członka zarządu (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 28 maja 2014r. w sprawie III AUa 534/12, Lex nr 1496423). Skutek ten następuje z chwilą dotarcia do adresata treści tego oświadczenia, albo w innym terminie wskazanym przez osobę składającą rezygnację.

Reasumując, Sąd uznał, że z dniem 30 czerwca 2006 r. J. G. (1) przestała pełnić obowiązki członka zarządu Spółki (...), a zatem nie można mówić o jej odpowiedzialności za zaległości w opłacie składek powstałe w okresie, w którym nie pełniła ona już obowiązków członka zarządu w/w Spółki, a takiego właśnie okresu dotyczy zaskarżona decyzja. Odnosząc się zaś do rezygnacji złożonej w formie pisemnej przez J. G. (1), która została załączona do wniosku o jej wykreślenie z KRS-u, to ubezpieczona zeznała, że opatrzyła ją datą 22.09.2008 r., bowiem wówczas sporządzała to pismo. Powyższe pismo datowane na 22.09.2008 r. nie pozbawia skutków prawnych oświadczenia woli o rezygnacji z członka zarządu złożonego ustnie przez J. G. w czerwcu 2006 r.

Mając na uwadze całokształt powyższych okoliczności Sąd na podstawie art.477¹⁴ §2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku.

Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art.98§1 i 3 kpc w zw. z §11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu Sąd obciążył organ rentowy obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.